

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

FAISAJFA
FANI BO'YICHA
SILLABUS

Bilim sohasi: 200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi: 230 000 – Tililar
Ta'lim yo'nalishi: 60230100 – Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili)

"4"	21-26	70-89,9%
"3"	18-20	60-69,9%
"2"	17	0-59,9%

YAN mezonit(50ball)

YAN: Yakuniy nazorat testi shaklida o'tkazilsa, talabaga 30 ta test beriladi va har bir to'g'ri javobi uchun 1 balldan beriladi. Jami 30 ball. Agar, yakuniy nazorat yozma ish shaklida o'tkazilsa, talabaga 3 ta savol o'tilgan mavzulardan beriladi va har bir yozma savol javobi uchun 10 ball beriladi. Jami 30 ball. Mustaqil ish topshiriqlardagi vazifalarni "og'zaki" yozma vas slaid shaklida himoya qiladi. Talabning natij madaniyati kreativ fikrlashiga va qo'yilgan topshiriqga mustaqil yondoshuviga qarab 20 ball beriladi. Mustaqil ta'imdan jami 20 ball to'playdi.

YAN ballr konvertatsiyasi		
Baho	Ball	o'zlashtirish
"5" baho	45-50	90-100%
"4" baho	35-44	70-89,9%
"3" baho	30-34	60-69,9%
"2" baho	29	0-59,9%

1-Izoh: O'ROO MTVning 2018 yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyruqi (OTM talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi nizom) **1-jadvali** (baholashni "5" baholik shkalaadan 100 ballik shkalaaga o'tkazish jadvali) **2- jadval** (Oliy ta'lim talabalar o'zlashtirishini baholash tizimlarini qiyosiy taqqoslash jadvali O'zbekiston tizimi) asosan konvertatsiya qilinadi.

2-izoh: V.Mning 2020 yil 31 dekabrda 824-sonli (OTM ta'lim jarayonini tashkil etish bilan bog'liq tizimni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida) qarori **1-ildovasi** (OTM o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida nizom) ning 1-bob 1-4 bandi, 4-bob 11-14 bandi, 6-bob 29-30-31 bandi, 8-bob 41 bandiga muvofiq kredit beriladi.

Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari davomida olgan baholari inobatga olinadi.

Nazoratlarining o'tkazilishi muddalari muayyan o'quv yilida tasdiqlangan o'quv jarayoni jadvali asosida tashkil etiladi.

Talabalar o'zlashtirishini baholash tizimlarini qiyosiy taqqoslash

JADVALI		
"5" baholik tizimi	Yevropa kredit transfer tizimi (ECTS-European Credit Transfer System)	"100" ballik shkala (%)
"5" (a10)	"A"	90—100
"4" (yaxshi)	"B"	70—89,9
"3" (qoniqarli)	"C"	
	"D"	60—69,9
	"E"	
	"F"	
"2" (qoniqsiz)	"F"	0—59,9

Ma'ruza mashg'ulotlarining soatlar bo'yicha taqsimlanishi:

Fan mazmuni			Saat
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) (2-semestr)			30
1-MODUL. FALSAFA (PHILOSOPHIA)			
M1	Falsafa va uning jamiyat hayotidagi roli		2
M2	Falsafiy tafakkur taraqqiyot bosqichlari: Sharh falsafasi		2
M3	Falsafiy tafakkur taraqqiyot bosqichlari: G'arb falsafasi		2
M4	Borliq (ontologiya) va rivojlanish falsafasi		2
M5	Bitish falsafasi (gnosologiya)		2
M6	Mantiq		2
M7	Tafakkur shakllari: tushuncha, hukm va xulosa.		2
M8	Jamiyat falsafasi		2
M9	Inson falsafasi (Falsafiy antropologiya)		2
M10	Qadriyatlar falsafasi (aksologiya)		2
2-MODUL. AXLOQ VA NAFOSAT FALSAFASI. KORRUPSIYA - HOZIRGI ZAMON GLOBAL MUAMMOSI SIFATIDA			
M11	Axloq falsafasi (Etika)		2
M12	Nafosat falsafasi (Estetika)		2
M13	Globallashtuv va barqaror taraqqiyot falsafasi		2
M14	Korrupsiyaga qarshi kurashning jahon tajribasi		2
M15	O'zbekistonning korrupsiyaga qarshi kurash siyosati		2
Mashg'ulotlar shakli: seminar mashg'ulot (M) (2-semestr) (list of seminar topics)			
A1	Falsafa va uning jamiyat hayotidagi roli		2
A2	Falsafiy tafakkur taraqqiyot bosqichlari: Sharh falsafasi		2
A3	Falsafiy tafakkur taraqqiyot bosqichlari: G'arb falsafasi		2
A4	Borliq (ontologiya) va rivojlanish falsafasi		2
A5	Bitish falsafasi (gnosologiya)		2
A6	Mantiq		2
A7	Tafakkur shakllari: tushuncha, hukm va xulosa.		2
A8	Jamiyat falsafasi		2
A9	Inson falsafasi (Falsafiy antropologiya)		2
A10	Qadriyatlar falsafasi (aksologiya)		2
A11	Axloq falsafasi (Etika)		2
A12	Nafosat falsafasi (Estetika)		2
A13	Globallashtuv va barqaror taraqqiyot falsafasi		2
A14	Korrupsiyaga qarshi kurashning jahon tajribasi		2
A15	O'zbekistonning korrupsiyaga qarshi kurash siyosati		2

MUSTAQIL TA'LIM VA MUSTAQIL ISHLAR
(Independent study and independent work)

T/r	Mustaqil ta'lim (MT) (2-semestr) Mavzular nomi	Shakli	s/h
1	Dunyogaramning mohiyati, tuzilishi va asosiy funksiyalari.	Og'zaki	2
2	Qadimgi Sharqda asoliriy tasavvurlar va falsafiy bilimlarning paydo bo'lishi.	Yozma	2
3	III o'rta asr Sharq falsafasi va uyg'onish davri.	Slaid	2
4	O'rta asr Sharq falsafasi va uyg'onish davri xususiyatlari.	Og'zaki	2
5	Yangi davr Sharq tasavvufi.	Yozma	2
6	Falsafa va tabiiy ilmiy fanlarda borliqning mohiyatiga oid konsepsiyalar.	Slaid	2

7	Rivojlanishning umumiy qonunlari va kategoriyalari.	Og'zaki	2
8	Hissiy, empirik, nazariy, mantiqiy, intuitiv, bishish darajalarining o'zaro aloqasi va farqi.	Yozma	2
9	Jamriy taraqqiyotda tarixning mazmuni, yo'nalishlari va konseptualari.	Slaid	2
10	Ommaviy madaniyatning shakllanish tarixi va uning turlari: aksilmadaniyat, submadaniyat, populyar madaniyat, ekran madaniyati.	Og'zaki	2
11	Insonni tushunishga dualizm va monizm nuqtai nazaridan yondashuv.	Yozma	2
12	Qadriyat tushunchasining ma'nosi va uning umumiy tavsifi.	Slaid	2
13	Qadriyat nazariyasining shakllanish tarixi.	Og'zaki	2
14	Eitkanning mohiyati va ahamiyati.	Yozma	2
15	Zamonaviy axloqiy tarbiyada kosmopolitizmga moyillik.	Slaid	2
16	Siyosatda professional etika va yangi axloq siyosati.	Og'zaki	2
17	Olamni virtual va vizual estetika idrok etishning farqlari.	Yozma	2
18	Globallashuv, globalistika va barqaror taraqqiyot jarayonlarining mohiyati.	Slaid	2
19	Barqaror taraqqiyotni ta'minlashda globallashuvning ijroiy va salbiy yo'nalishlari.	Og'zaki	2
20	Global muammolarning mezonlari va darajalari.	Yozma	2
21	Pandemiya - XXI asrning global muammosi va uning oqibatlari.	Slaid	2
22	Korrupsiyaga qarshi kurash bo'yicha xalqaro qonunlar va qarorlarning O'zbekistonda ratifikatsiya qilishining ahamiyati, iqtisodiy-siyosiy va ijtimoiy-huquqiy mexanizmlari.	Og'zaki	2
23	Mantiq tafakkur shakllari va qonunlarini o'rganuvchi fan sohasi sifatida.	Yozma	2
24	Tafakkurning mantiqiy shakllari va qonunlari	Slaid	2
25	Tushuncha - predmetlarning umumiy, muhim belgilarini aks ettiruvchi mantiqiy shakl	Og'zaki	2
26	Tushunchalarni bo'lishning maqsadi va tuzilishi.	Yozma	2
27	Xulosa chiqarishning umumiy mantiqiy tavsifi.	Slaid	2
28	Dalillash va ishonch-etiqodning shakllanish jarayoni.	Og'zaki	2
29	O'zbekiston respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning "Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi" kitobida rivojlanish modeli va Uchinchi renessans tushunchalari	Yozma	2
30	Amaiy loyihalari: "Mening oilam - mening baxtim", "Ustozim - hayotim chirog'i", "Mening mahallam - mening faxrim", "Mahallamning olim va ziyoli insonlari", "Mening hayot falsafam"	Slaid	2
		Jami	60

Asosiy adabiyotlar

1. Davronov Z., Shermuhamedova N., Qaharova M., Nurmatlova M., Husanov B., Sulonova A. Falsafa. – Toshkent: IMU, 2019
2. Madraeva Sh., Shermuhamedova N. va boshqalar. Falsafa – o'quv qo'llanmasi. – Toshkent: 2019
3. Mulammadjonova L.A. L.A. Abdulla Sher, Shodimurova G. Axloq falsafasi. – Toshkent: Vneshtinvestprom, 2023
4. Safinazarov I., Mukторов A., Sultanov T., Usmonov F., Falsafa. Darslik – T.: Innovation rivojlanish nashriyoti – matbaa uyi, 2021. -424 b.
5. Саифназаров И.С., Абулдуллаханова Г.С., Эрнужаров Д.З. Философия (Логика, Этика, Эстетика). Учебное пособие для высших учебных заведений ЛАМБЕРТ Academic Publishing RU. 2019. -134 стр.
6. Shermuhamedova N. Falsafa. – Toshkent: Idris Abdurauuf Nashr, 2021. 667-b

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga

- ko'taramiz. T. I. – Toshkent: O'zbekiston, 2017.
2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson ma'rifatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinishining 24 yilligiga bag'ishlangan tanlamali marosimidagi ma'ruza. – Toshkent: O'zbekiston, 2017.
  3. Mulammadjonova L.A. Davlat xizmatchisi etikasi va imidji. – Toshkent: Universitet, 2017.
  4. Rumiy J. Yetti majlis. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2019
  5. Rumiy J. Masnaviy. 40 pivojadga sharch. – Toshkent: Navruz, 2019
  6. Uzbekistonning korruptsiyaga qarshi kurash strategiyasi / Aliyeva E., Muxtarov A., Norov T. va boshq. / U'qub kuzilana. – Toshkent: TDIV, 2022. -3206.
  7. Исмомил Саифназаров. Янги Ўзбекистоннинг кадрлари улуғланган юрт.-Т.:ИЛМ ЗИЕ-ЗАКОВАТ™ МЧДЖ. 2023. -209 б.
  8. O'zbekiston falsafasi tarixi. Aliqulov X. mas'ul muharrir, mualliflar jamoasi. – Toshkent: Noshir, 2013
  9. Sharipov M. Mantiq. – Toshkent: 2003
  10. Shermuhamedova N.A. Gnoseologiya-bilish nazariyasi. – Toshkent: Noshir, 2009
  11. Shermuhamedova N.A. Borliq va rivojlanish falsafasi. – Toshkent: Noshir, 2018
  12. Shermuhamedova N.A. Inson falsafasi. – Toshkent: Innovasiya-Ziyo 2021
  13. Shermuhamedova N.A. Falsafa – Toshkent: Idris Abdurauuf nashr, 2021. 633 b.
  14. Shermuhamedova N.A. Korrupsiyaning sabablari va shakllari//Falsafa va hayot 2019, № B.39-55.
  15. K. S. Guttenplan. J.Hornsby. C. Janaway. Reading philosophy. Blackwell Publishers Ltd. UK. 2003. P. – 341.

Axborot manbalari

1. www.ziyoue.net/uz
2. www.edu.uz
3. www.google.uz
4. www.gov.uz

Matliif:	Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot
E-mail:	Anvar Buranov, ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi katta o'qituvchisi mussamirkioblar@gmail.com
Tashkilot:	Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti, ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi
Taqrirlashchilar:	Sattorov V.N. (imzo) [signature] Musaev M.T. (imzo) [signature] Respublika Ma'naviyat va ma'rifa markazi huzuridagi ijtimoiy-ma'naviy tadqiqotlar instituti bo'lim boshlig'i, siyosiy fanlari doktori (DSc)

Falsafa fani syllabusini Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti O'quv-uslubiy kengashining 2023 yil ___ avgustdagi yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Falsafa fanidan ishchi o'quv dasturi (syllabus) ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasining 2023 yil ___ avgustdagi I-son yig'ilishida muhokama qilingan va ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqaruv boshlig'i:

Fakultet dekani:

Kafedra mudiri:

Tuzuvchi:

V. Nazarov

B. Elov

I. Aslanov

A. Buranov

[signature] 7 [signature] A. Buranov